

Posudek vedoucí práce

Zuzana Trachtová: Dětství v sociálně vyloučené lokalitě z pohledu romské matky.

Vedoucí práce: Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová

Jako téma práce si studentka Zuzana Trachtová zvolila dětství, přičemž se rozhodla věnovat charakteru dětství ve specifickém typu prostředí - sociálně vyloučené lokalitě. Nová sociologie dětství, ke které se studentka hlásí, sice prosazuje studium dětství skrze samotné aktéry - děti. Vzhledem k právním a etickým aspektům, které však vycházejí ze zkoumání nezletilých osob, se studentka rozhodla zkoumat dětství z perspektivy matek. Toto téma si studentka zvolila sama mimo jiné také na základě své zkušenosti s prací s dětmi v sociálně vyloučené lokalitě. Tato osobní zkušenost ji do určité míry usnadnila vstup do terénu i realizaci samotných rozhovorů.

Teoretická část práce je považuji za zdařilou. Studentka přehledně představuje, ale také srovnává jednotlivé teoretické koncepty a realizované empirické výzkumy k jednotlivým tématům. Ocenitelné také je, že v rámci prezentace stěžejního konceptu pro její práci dětství, také reflektuj paradigmatické východisko, v rámci kterého bude svou práci zpracovávat.

Použité metody výzkumu jsou vhodně zvoleny a jasně popsány. Výzkum zahrnuje šest informátorek, což může být na jednu stranu vnímáno jako málo, na druhou stranu vzhledem k citlivosti zvoleného tématu, lze tento počet ocenit. Přes ne vždy jednoduchou realizaci rozhovorů, se studentce podařilo získat bohatá data, která mají vypovídající hodnotu pro zvolené téma. Jasná tématická struktura výzkumu daná povahou výzkumných otázkami i volbou polostrukturovaného interview se může jevit pro kvalitativní výzkumnou strategii ne zcela vhodná. Na jedné straně omezila induktivní charakter poznávání (např. byly zkoumány jen určité charakteristiky dětství), na druhé straně je třeba uvést, že učinila výzkum realizovatelný vzhledem ke složitosti zvoleného tématu i omezeným zkušenostem studentky.

Interpretace získaných dat je jasně strukturována. Ocenitelné je, že v závěru práce se studentce podařilo přejít od popisného typu práce, také k analýze vztahů mezi proměnnými. Patrné je to hlavně v části věnované vlivu prostředí, v tomto případě sociálně vyloučené

oblasti, na charakter dětství a dále v části věnované identifikaci podob sociálního vyloučení, ve kterém se dětství odehrává. Tuto část zjištění považuji také za nejpřínosnější z celé práce.

Další níže uvedené komentář, který je již dle mého názoru nad rámec bakalářské práce, je spíše myšlen jako podmět k diskusi, než jako výtka.

- Studentka se věnuje také procesu socializace, konkrétně pak aktérům, kteří se na procesu socializace v dětství podílejí. I výzkum Zuzany Trachtové potvrdil, stejně jako i jiné výzkumy, že v současnosti v průběhu dětství začínají hrát významnou roli při socializaci vrstevnické skupiny. Bylo by jistě zajímavé vztáhnout toto zjištění k tématu sociálně vyloučené lokality a zaměřit se na povahu vrstevnických skupin. Jedná se o skupiny vrstevníků, kteří pochází také se sociálně vyloučené lokality či nikoli?
- Studentka se v průběhu analýzy dat držela termínu periodizace dětství, který si definovala v teoretické části práce i v rámci jedné výzkumné otázky. Studentka však dostatečně v rámci analýzy nereflektuje, že tento pojem /koncept se neukazuje příliš nosný. Spíše než o periodizaci bych navrhovala hovořit o různých podobách dětství a faktorech, které tyto podoby ovlivňují.

Z pohledu vedoucí práce musí uvést, že Zuzana Trachtová je studentkou, která byla schopna si sama zvolit zajímavé téma práce a v průběhu samostatně zpracovávat mé poznámky a připomínky. Dostatek času pro zpracování bakalářské práci ji umožnil práci několikrát přepracovat, což je dle mého názoru patrné např. na stylu zpracování teoretické části práce.

Doporučuji práci hodnotit výborně.

V Praze 2.2.2012